

НАЦИОНАЛЕН КОНКУРС ЗА ЕСЕ

**Виктория Стойчева,
медицинска сестра в УМБАЛ "Александровска":
НАДЯВАМ СЕ, ЧЕ ЗДРАВНАТА РЕФОРМА
НЯМА ДА УНИЩОЖИ СЕСТРИТЕ В БЪЛГАРИЯ**

Да си професионалист по здравни грижи в България е дръзко начинание, на което устояват все по-малко наши сънародници. Заплахата страната ни съвсем скоро да се окаже без нужните специалисти е напълно реална. Решихме да ви покажем защо това е така, с надеждата, че решаването на проблемите минава през тяхното споделяне.

"Предизвикателството да работя в България" е темата на националния конкурс за есе, който организира Clinica.bg заедно с Българската асоциация на професионалистите по здравни грижи (БАПЗГ).

Състезанието е част от глобалната кампания на Световната здравна организация (World Health Organization - WHO), Международния съвет на сестрите (International Council of Nurses - ICN) и независимата благотворителна организация Burdett Trust for Nursing, която стартира на 27 февруари 2018 г. в Лондон и Женева и се провежда в целия свят под надслов "Здравните грижи сега" (Nursing now).

**Представяме Ви есето на
Виктория Стойчева:**

Име: Виктория Константинова Стойчева, на 51 години.

Месторабота: УМБАЛ „Александровска“ ЕАД

Трудов стаж: 33 години в УМБАЛ „Александровска“ ЕАД

Образование: УПК при ИПЗКССО (МА - гр. София, 1985 г.); Полувисш медицински институт (ВМА - гр. София, 1993 г.); Социална педагогика (СУ „Св. Климент Охридски“, бакалавърска степен, 1999 г.); Социални дейности (СУ „Св. Кл. Охридски“, магистър 2001 г.); УЗГ (ФОЗ, МУ - София, магистър, 2016 г.

Хоби: Плетиво, макраме, гобленарство

Девиз: "Щастие има само тогава, когато нещата, в които вярваме, са същите като нещата, които правим."

НАЦИОНАЛЕН КОНКУРС ЗА ЕСЕ

Здравейте. Аз съм медицинска сестра вече с 33 години стаж. Не желая да пиша мисли на велики хора, а да споделя моите чувства и мисли за тази професия.

Може би ще прозвучи банално, но от дете желяех да стана лекар. Бях болнаво и много слабо дете, затова не посещавах детска градина. За мен се грижеше дядо ми, който беше сериозно болен. Той лежеше на леглото, гущкаше ме и ми четеше приказки. Разказваше ми за вълшебства и прекрасни места, за да стоя мирно, докато на него и на мен правеха ежедневните вливания. Много исках като порасна да намеря лекарство, което да му помогне. Мечтата остана, но той почина на 52 години и не можа да ме види с бяла престилка. Моята мечта да стана лекар също не се осъществи. Моето семейство имаше „досие“ и не ми позволиха да уча медицина. Затова реших да стана много добра медицинска сестра.

Попадни между подходящи хора и в правилното време, за да осъществиш мечтата си.

Когато станах 10-ти клас въведоха т. нар. УПК. Един от посочените профили беше "Медицинска сестра". Кандидатствах с огромно желание и когато разбрах, че съм приета бях най-щастливия човек на Земята. Смятах, че това е голяма възможност да придобия практически умения и професионални знания. Скоро бях прочела книгата на „Хонда“, който казва, че ако искаш да си добър професионалист, трябва да започнеш от най-ниското стъпало на професията, за да опознаеш в детайли проблемите и възможностите, които ти предлага всяко едно професионално ниво. Записах детски профил. Класната ни беше невероятен човек и ни каза, че първият месец ще бъде най-труден и който го издържи ще може да продължи напред. Заведе ни в Детската онкохематология и аз се провалих напълно. В отделението цареше дух на обич, внимание, топлина, огромната човечност и професионализъм от страна на целия персонал, но въпреки това в детските очи имаше толкова болка и страх, а в родителските очи – надежда и вяра. Персоналът ни разрешаваше да придружаваме децата, да им четем приказки или да си играем с тях, докато им текат системите, защото още нямахме никакъв опит. Тогава имаше т. нар. комсомолски почин - можеше да си заведеш дете от отделението къщи за уикенда. Имах си любимка, която беше оставена от родителите си. Заведох я в къщи, но когато отидох следващата седмица на практика, детето беше много зле. Казаха ми, че ме чака, за да му прочета приказка. Влязох в стаята. Когато ме видя, тя ми се усмихна. Започнах да чета, а тя ме държеше за

ръка. След малко ръчичката ѝ се отпусна. Реших, че е заспала, но тя просто беше отишла при ангелите. Не бях на себе си от мъка и ужас. На 16 години си мислех, че децата боледуват, страдат, но винаги оздравяват. Исках да се откажа от професията. Смятах, че не мога да се науча да приемам смъртта. Класната не ми позволи. Каза да опитам в общия профил, че и там има смърт и че с нея не се свиква, но с времето се научавах да я приемам.

Намерих себе си.

Попаднах в колектив, в който цареше разбирателство, колегиалност, огромен професионализъм, отговорност, желязна дисциплина, но и огромно желание да те научат, да ти покажат, за да можеш колкото тях и още повече в името на доброто на пациента. Легловата база на отделението беше 120 легла - белодробно, ендокринология, кардиология и гастроентерология. Всеки месец старшата медицинска сестра ни завърташе в другото отделение. Така създаде от нас поливалентни сестри. Научих много и винаги имаше какво още да се учи, какво да се усъвършенства. Никога не ми омръзна. Катедрата се разшири и отвори интензивно отделение от смесен тип. Предложиха ми място, което приех.

Ако си партньор в екипа си, значи си готов да даваш и влагаш много повече от себе си, отколкото ако си само изпълнител.

Така ми се отдаде възможност да продължа да се развивам. Там се създаде екип от ново поколение. Лекарите ни изнасяха ежемесечни семинари. Обучавахме ни в най-новите методики. Изисквахме от нас дисциплина, умения, знания, но впоследствие напълно разчитаха на нашата компетентност и преценка. Медицинските сестри вече не бяхме само изпълнители, а участвахме активно в лечебния процес. Бяхме партньори. Никой не говореше за пари, а само за спасените пациенти и за въвеждане на други нови методики и технологии. Създадохме у нас чувство на можещи, знаещи и умеещи. Осмелиха се да ни изправят срещу медицински сестри от ГДР. Те ни гледаха как работим и казаха, че имаме всички умения и знания, но че те никога не могат да работят при нашите условия и заплащане. При тях сестри с такива умения се водели висш клас и получавали признателност и едно от най-високото заплащане в бранша.

Дай увереност и самочувствие, но с покритие на персонала си и ще получиш неговата отдаденост.

След няколко години се създаде Ангиографски сектор към ИО. Предложиха ми да се обуча и аз приех.

НАЦИОНАЛЕН КОНКУРС ЗА ЕСЕ

Това изискваше много усилия от моя страна, защото ангиографското обучение преди 15 години беше индивидуално и доста скъпо, но даваше нови възможности. Направих крачката и попаднах в нов свят. Труден, много отговорен, но безкрайно разнообразен и интересен. Тук не може да ти омръзне. Работата беше светлинни години напред. Строг алгоритъм за работа. Унифицирано поддръждане и поведение. Шефът на екипа разчиташе напълно на нашата компетентност - от поставяне на ЕКГ електродите до сваляне на частична анамнеза. Работехме „ръце в ръце“. Говорехме си с очи. Умората и отговорността беше огромна. Понякога, когато си сваляхме оловната престилка, няхмахме сили да си тръгнем. Сядахме на масата, а санитарите ни спретваха нещо ободряващо. Но нямаше нищо по-хубаво от тази умора. Нищо не можеше да замени благодарните очи на пациента след успешна емболизация или усмивката на родителите, когато им кажеш, че туморът може да се отстрани с операция и детето има шансове. Бях горда, че съм част от този екип. Добих самочувствие на знаещ и можещ професионалист.

Никога не съм желала да напусна страната си. Безкрайно много харесвам историята, природната ѝ красота и народа си.

Разбрах, че ако желаеш и тук можеш да се развиваш и растеш в кариерата. Искам да работя за страната си. Да ѝ дам всичките си знания и умения, придобити в годините. Да ги предам на младите колеги. Това обаче не означава, че желая да работя без трудът ми да бъде правилно оценен и заплатен. Искам лекарите да спрат да се правят, че ни няма и могат да работят без нас. Разберете, че без професионалисти по здравни грижи няма екип, т.е. работата няма да върви. Проф. Александър Чирков казваше нещо много вярно, а именно че един хирург може да е направил перфектната операция, но ако впоследствие болният не е обгрижен правилно, може да се стигне до летален изход. Ние, професионалистите по здравни грижи, сме свързващото звено между пациента и лекаря. Ние сме хората, които се грижим за правилното провеждане на лечебно-хранителния режим.

Ние, професионалистите по здравни грижи, сме тук. Имаме семейства, грижи, сметки. Страдаме от безработицата, ниското заплащане и се разболяваме. Въпреки това се опитваме винаги да сме усмихнати, позитивни и приветливи. Да проявим разбиране към нуждите, болката, страха и страданието, пред които са изправени пациентите. Да дадем надежда и в същото време, все едно между другото, перфектно да си свършим работата, защото Хипократовата клетва е нашето верую.

За това Хора събудете се! Стига ни критикувахте винаги, когато медиите показват грешките ни. Грешат хората, които работят. Проявете възпитание и търпимост. Вижте фактите, защото въпреки, че здравната реформа ни превърна в шесторъкия Шива, ние също сме просто хора. От нас се изисква да попълваме купища формуляри и отчети. Учудващо е как смогваме да изпълним всички изисквания на системата, лекарите и пациентите.

Продължавам да живея с надеждата, че опитите на здравна система за реформа няма да унищожи медицинските сестри в България. Че ще можем да предадем опита и знанията си на новото поколение медицински сестри, защото не може всички ние да ставаме старши или да преподаваме в университетите. За това също трябва съответните умения и дарба. Това да надграждаш над уменията и знанията, които имаш също е развитие, което трябва да има морално и финансово измерение, за да действа стимулиращо. Че ще можем достойно да остареем. Да бъдем до родителите, децата си и хората, които като нас повярваха и останаха, а сега се нуждаят от грижите ни и вярват в способностите ни.

*Есето е публикувано в Clinica.bg
на 08.05.2018 г.
и в Електронния бюлетин на БАПЗГ,
брой 12/2018 г.*